

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Резултат от процедурния процес	Дата
ВСС - 7375/13 - 01 - 2023	

ДО
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГР.СОФИЯ

О Т Г О В О Р

От Соня Димитрова Камарашка – Василева кандидат за заемане на длъжността „Административен ръководител – Председател“ на Административен съд – Монтана (в процедура за избор на административен ръководител – председател, открита с Решение на СК на ВСС по Протокол №15/11.04.2022г., обнародван в ДВ. бр.30/15.04.2022г.)

На въпроси, поставени от Фондация „Български институт за правни инициативи“ с Изх.№ ИПСН – 274-090123

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВСС,

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДИРЕКТОР НА БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ
ЗА ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ – БИЛЯНА ГЯУРОВА – ВЕГЕРТСЕДЕР,**

Представям на Вашето внимание следните отговори на поставените към мен въпроси от Български институт за правни инициативи с вх.№ВСС-7375/10.01.2023г.

1. Какъв е релевантния начин да се чуе мнението на магистратите относно евентуални промени в Конституцията в частта за съдебната власт, каквито дискусии имаше през последните няколко години?

Отговор: В публичното пространство и по настоящем тече дискусия за евентуални промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт, която обаче е разнопосочна. Едва при наличие на конкретен законопроект за изменение на Конституцията в частта за съдебната власт, съдийската, както и останалите общности трябва да дадат своите становища. Релевантния начин да се чуе мнението на магистратите е чрез изразяване на становища на общите събрания в съответните органи на съдебната власт, организациите в които членуват и чрез ВСС по конкретно предложени конституционни промени.

2. На 11.10.2022г. СК на ВСС взе решение да не се прилага нито един от 4 –те разработени модели за реформа на съдебната карта. Какво е Вашето мнение по въпроса? Смятате ли, че е нужна реформа на съдебната карта на административните съдилища?

Отговор: Аз лично смятам, че са положени изключителен труд и усилия за разработване и на 4-те модела за реформа на съдебната карта, които не засягат административните съдилища, а предимно районните съдилища. Видно от стенографски протокол от заседанието на Съдийската колегия на ВСС от 11.10.2022г., след анализ на проведените обществени обсъждания на регионално и национално ниво, отчитайки липсата на обществена подкрепа и вероятните неблагоприятни последици, с оглед целта, която се преследва, свързана с неравномерната натовареност, е необходима законодателна

промяна. Моето лично мнение е, че съдебна реформа следва да бъде проведена след постигнат обществен консенсус, като регулирането на свръхнатоварените и ниско натоварените съдилища следва да се извърши чрез промяна в подсъдността на делата, което е свързано със законодателна инициатива.

Не смятам, че има необходимост от реформа на съдебната карта на административните съдилища. Същите са създадени в отговор на европейски изисквания и през последните петнадесет години от своето съществуване са утвърдили функционалното си значение в структурата на съдебната власт явявайки се един своеобразен стълб на правосъдната система, гарантиращ защита правата на гражданите и юридическите лица срещу незаконосъобразни актове, действие и бездействия на администрацията. Посредством създаването на административните съдилища законодателят, изхождайки от необходимостта от уреждане на обществените интереси касаещи този вид отношения и тяхното правно регулиране, е изградил една завършена система на административното правораздаване, която да отговаря на нуждите на гражданите и юридическите лица във взаимоотношенията им с администрацията. Още повече, че административното правосъдие по бързина и ефективност на производствата е в челните позиции сред държавите членки на ЕС.

3. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти/ от нормативен и организационен характер/ за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

Отговор: Неравномерната натовареност се наблюдава основно и най-драстично между отделните съдебни райони. Въведената Система за изчисляване натовареността на съдиите /СИНС/ от ВСС, която работи и в Административните съдилища, считам, че дава една много адекватна и обективна оценка за натовареността на всеки магистрат и отделно за всеки орган на съдебната власт. Фактическата и правна сложност на делата е отчетена чрез наличните намаляващи и увеличаваща коефициенти, като отделно от това в профила на всеки съдия се отразяват и извършените допълнителните дейности от същия. Основен инструмент за справяне с натовареността, която смятам за променлива през годините с оглед обусловеността ѝ от броя и вида на постъпилите в съответния съд дела, е чрез изменение в подсъдността на делата, както и въведените административни мерки, свързани с командироване на магистрати в други съдебни райони, предвид факта, че натовареността е променлива величина.

Посредством приетата номенклатура на статистическите кодове по отделните видове дела е постигната в известна степен целта за по-равномерна натовареност между отделните органи на съдебната власт като по този начин същата е сведена до минимум. Чрез Централизираната система за случайно разпределение на делата между отделните магистрати в един орган на съдебната власт е налице незначителна разлика в натовареността.

4. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса – смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за

определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

Отговор: Системата на финансиране, определяне на възнагражденията и създаването на механизъм за корекция на заплатите попада в правомощията на ВСС, тъй като съгласно чл.30, ал.2, т.10 от Закона за съдебната власт Пленумът на ВСС определя възнагражденията на съдиите, прокурорите и следователите. Правилата, по които се формира основното месечно възнаграждение на различните нива магистрати са определени в чл.218 от ЗСВ. Моето мнение и на колегите от Административен съд – Монтана изразено на Общо събрание, на което се дискутираха различните варианти, разработени от БИПИ съвместно с ВСС, е възнаграждението на магистратите в административните съдилища да е процент от възнаграждението на върховните съдии.

5. В контекста на миналия на първо четене законопроект за въвеждане на задължителна медиация по някои видове дела, смятате ли, че процедурата по медиация може да се приложи и в рамките на административното производство?

Отговор: Целта на медиацията е бързо и ефективно разрешаване на спорове, чрез посредничеството на медиатор. В Закон за медиацията е разписано, че предмет на медиация могат да бъдат и административни спорове. В действащия АПК е предвидена възможност за сключване на споразумение, която по аргумент от чл.3, ал.3 от Закон за медиацията изключва медиация. В практиката на Административен съд – Монтана липсват приключили съдебни производства със споразумение предвид спецификата по издаване и оспорване на административни актове, действия и бездействия на администрацията.

6. През 2016г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Вече изминаха повече от 5 години от действието на тези текстове. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика? Как се реализира съдийското самоуправление в съда, където правораздавателите понастоящем?

Отговор: Обичайната практика и преди, а сега като част от Вътрешните правила на съда, са регулярните общи събрания по въпроси, както от организационен характер, така и от правен. Освен провежданите регулярно общи събрания за обсъждане на делата преминали инстанционен контрол, съответно резултатите от тях, както и съдебната практика на ВАС, се провеждат и такива свързани с организационен характер, изразяват се становища по образувани тълкувателни дела, обсъжда се годишния доклад и др. съобразно разписаното в чл.92, ал.2, т.1-12 от ЗСВ.

7. На стр.12 от концепцията си посочвате: „С цел подобряване управлението на делата и търсене на механизми за ограничаване забавянето им, както и намаляване броя на старите дела, е необходимо да се извършва детайлен преглед на всяко забавено дело с оглед изясняване на причините довели до забавянето му, като следва да бъдат набелязани необходимите за своевременното му приключване действия“. Как смятате да реализирате това на практика – чия ще бъде отговорността да констатира причините за забавяне на делата и ще трябва ли този, комуто тази дейност е поверена, да обективира

тези причини в някакъв документ, например в доклад и ако да, то – кому ще се представи последният?

Отговор: Отразеното в концепцията на стр.12 е свързано с поставената цел 1. Запазване и надграждане на постигнатите резултати в дейността на Административен съд – Монтана, свързани с качествено, срочно и достъпно административно правораздаване, открит и прозрачен процес на работа, устойчивост и повишено обществено доверие в това число актуализиране на правилата за случайно разпределение на делата в съответствие с ПАС, след провеждане на общо събрание. Постигането на тази цел е свързана, както съм отбелязала в концепцията - с качествено, срочно и достъпно административно правораздаване. Именно в тази насока е и отразеното в концепцията. На практика това се реализира и към настоящия момент, като за целта от нарочно определена комисия се извършват проверки чрез САС, проверки на спрените дела, за което ежесечно се изготвят писмени доклади, съпроводени със справки от САС, а по спрените производства и със справки от интернет сайта на ВАС по делата. Доклада логично е адресиран до Председателя на съда, осъществяващ общо организационно и административно ръководство на съда.

8. На стр.15 в частта за повишаване на общественото доверие в АдмС - Монтана предлагам: „...стимулиране на участие в изготвяне на законопроекти, инициативи относно нормативната уредба, свързана с работата на съда“. Как виждате на практика реализирането на това предложение? Имало ли е участие на съдии от АдмС Монтана в дейности свързани с изготвянето на законопроекти?

Отговор: Отразеното в концепцията на стр.15 е свързано с поставената цел 3. Оптимизиране дейността на съда чрез усъвършенстване и унифициране на работния процес, подобряване и автоматизиране на процедурите, информационно и технологично модернизиране, изграждане на облика на съда като обективен, защитаващ и гарантиращ правата на гражданите правораздавателен орган. Постигането на тази цел е свързана, както съм отбелязала в концепцията - с повишаване на общественото доверие в Административен съд - Монтана и утвърждаването му като достъпна, прозрачна, обективна и отлично работеща съдебна институция. С участието в изготвяне на законопроекти и инициативи относно нормативната уредба, свързана с работата на съда, съм имала предвид активно участие на магистратите във вземане на становища изразени чрез общото събрание, каквато е обичайната практика. В това число и активно участие в провеждани анкети относно инициирани законодателни промени свързани конкретно с дейността на съда.

Гр.Монтана
12.01.2023г.

С уважение:
(Соня Камарашка)